

тить *Мажуль*, который автор связывает с лит. *mažulis* „маленький“ и предполагает, что он, возможно, происходит от лит. *Mažiulis* (БА II 266). Но литовского происхождения являются и *Мажэйка* (русск. *Можейко*), *Мажуць*, *Мажута* и др., ср. лит. *Mažeikà* и т. д. (: *māžas* „малый“).

Белорусских антропонимов балтийского происхождения можно было бы указать еще большое количество.

SMULKMENOS

VII

E. Grinaveckienė straipsnyje „Kai kurios Gervėčių tarmės veiksmazodžio ypatybės“ (Baltų kalbų veiksmazodžio tyrinėjimai, Vilnius, 1973) tvirtina, kad sangražinių liepiamosios nuosakos formų be *-k* galūnė *-ies* Gervėčių šnekte tariama tvirtapradiškai, pvz., *baries* ‘barkis’, *imies* ‘imkis’ ir t. t. (p. 224–225). Iki šiol iš tų vilniškių tarmės šnektų, kuriose aiškiai skiriama tvirtapradė priegaidė nuo tvirtagalės, tebuvo žinomas tik tvirtagališkas šios galūnės tarimas: *bariēs*, *imiēs*... Tai konstatuota ir mano „Lietuvių dialektologijoje“ (p. 372). Dėl cirkumfleksinės galūnės senumo plg. 3. permis. *tenešiē*. Savo Gervėčių šnektos užrašuose (1948 ir 1954 m.) sangražinių liepiamosios nuosakos be *-k* formų, deja, neradau. Jeigu šioje šnekte iš tikrųjų nurodyta galūnė tariama tvirtapradiškai, tokį tarimą galima būtų paaiškinti 2. sing. praes. formų, plg. *baries(i)*, *imies(i)*, įtaka. Tačiau patį tvirtapradiško tarimo faktą dar reikia patikrinti, nes kiti tyrinėtojai ir Gervėčiuose girdėjo tvirtagalę galūnę, plg. A. Vidugirio straipsnyje „Iš Gervėčių tarmės semantinių dialektizmų“ (Leksikos tyrinėjimai, Vilnius, 1972) pateikiamas formas *Gaminiēs* 23₁₄ ‘gaminkis’, *renkiēs* 27₄₂ ‘renkis’. Betgi P. Aruma (Litauische mundartliche Texte aus der Wilnaer Gegend, Dorpat, 1930) rašo *gul'i·ēs*, *sedži·ēs* (p. 58₂₁). Gal Gervėčiuose esama dvejopai (tvirtagališkai ir tvirtapradiškai) tariamos galūnės?

E. Grinaveckienės argumentacija, kad galūnės *-ies* tvirtapradiškumą esą rodančios šnektos gretiminės formos su *-is*, pvz., *vežies* || *vežis* ‘vežkis’ („nes tik tvirtapradžiai galūniniai dvibalsiai trumpėdami galėjo suvienabalsėti, ir tuo būdu iš *-ies* greta galėjo atsirasti naujesnė *-is*“ p. 225¹⁹), yra visai nevykusi. Juk iš tikrųjų tegalima padaryti tik priešingą išvadą. Jau pats gretiminių formų vienoje šnekte buvimo faktas rodo, kad pabaiga *-is* negalėjo fonetiškai išsirutulioti iš *-ies*. Dėl to, žinoma, ir mano prielaida, jog Lazūnų *stojis* galūnė greičiausiai priderinta prie *stokis*, anaipol ne „lieka be pagrindo“, kaip mano autorė.

VIII

1961 m. J. Kazlauskas (LKK IV 82) konstatavo, kad E. Volterio iš Linkmenų pateikta forma *bui* ‘būk’ esanti netiksliai užrašyta, nes Linkmenyse ji tariama su

ilguoju balsiu, t. y. *būj*, 2. pl. *būjite* (priegaidė J. Kazlauskui, matyt, buvo nežinoma). Tą patį teiginį jis pakartojo 1962 m. savo žinomame straipsnyje „Вопросы языкознания“ žurnale (Nr. 6, p. 94). Kadangi iš kitų vilniškių tarmės šnektų man tebuvo žinoma tik forma *būj* (su ilguoju tvirtagaliu *ū*), su trumpuoju balsiu *u* formos niekur neteko girdėti, tai minėtai J. Kazlausko išvadai pritariau savo „Lietuvių dialektologijoje“ (p. 372). Bet štai E. Grinaveckienė, patyrusi Gervėčiuose (ne Linkmenyse!), pasak jos, sakant *būi* (kokio ilgumo balsį slepia *ú* raidė, nepaaiškina), aukščiau nurodytame straipsnyje (p. 222¹²) ėmėsi „paneigti“ tariamai mano (kažkodėl ne J. Kazlausko), jos nuomone, neteisingo teigimo. Autori čia reikėjo būti apdairesnei, įsigilinti į J. Kazlausko išvados esmę ir nesuplakti į vieną skirtingų dalykų.

Z. Zinkevičius